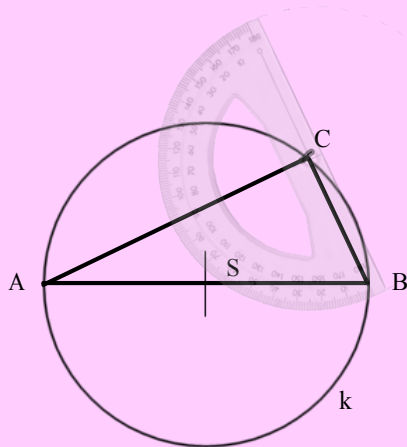

Thaletova věta

Úkol:

- Narýsuj kružnici k s poloměrem 5 cm a narýsuj jeden její průměr
- Krajní body průměru označ A , B .
- Na kružnici zvol třetí bod C a narýsuj úsečky AC , BC .
- Změř velikost úhlu ACB

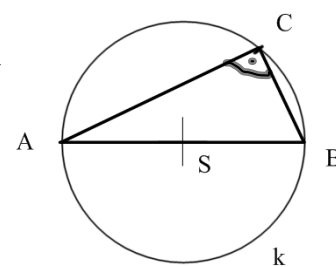

1

Thaletova věta:

Pro libovolný trojúhelník ABC platí:

- jestliže je ABC pravoúhlý trojúhelník s přeponou AB , leží vrchol C na kružnici s průměrem AB .
- jestliže vrchol C leží na kružnici k s průměrem AB , je ABC pravoúhlý trojúhelník s přeponou AB .
- Kružnice k je Thaletova kružnice s průměrem AB

Kdo to byl Thales z Miletu?

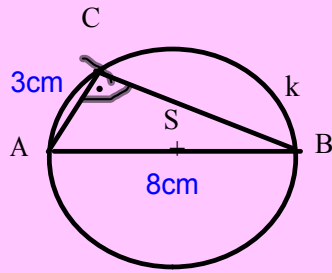

2

Př.

Sestroj pravouhlý trojúhelník ABC, ve kterém má přepona AB délku 8cm a $|AC| = 3\text{cm}$.

Rozbor:

Postup konstrukce:

1) $AB; |AB| = 8\text{cm}$

2) S; střed AB

$|SA| = |SB|$

3) k; $k(S; 4\text{cm})$

4) $k'(A; 3\text{cm})$

5) C; $C \in k \cap k'$

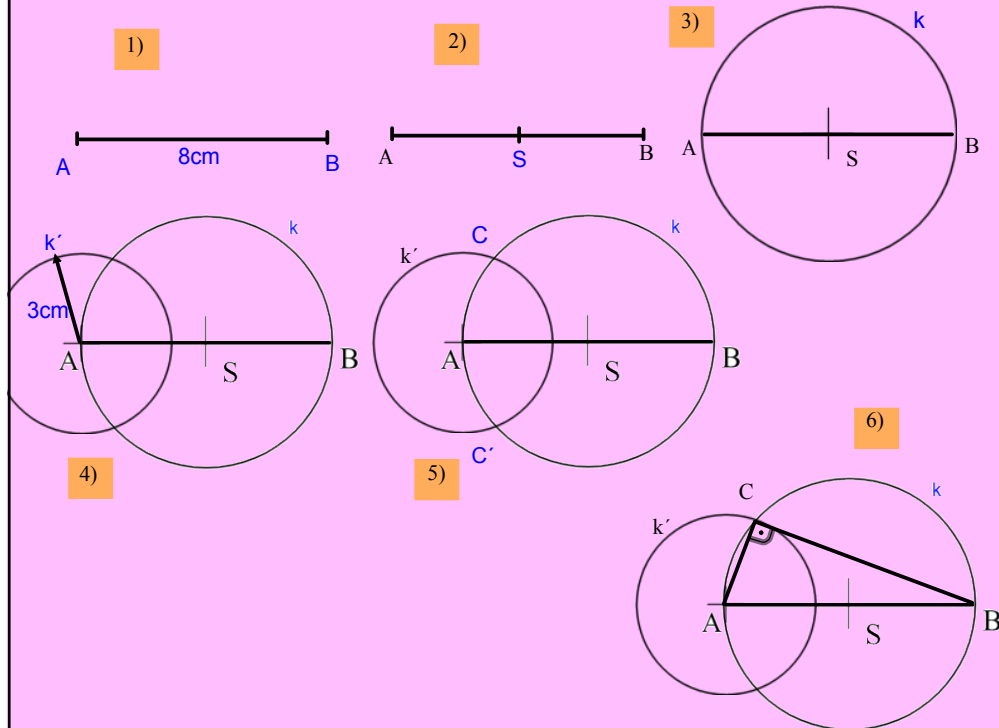
6) $\triangle ABC$

Konstrukce:

3

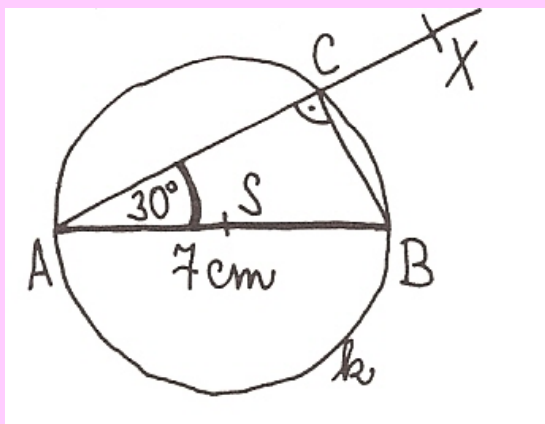
Konstrukce:

4

Př. Sestroj pravouhlý trojúhelník ABC s přeponou AB:
 $|AB| = 7\text{cm}$; $\sphericalangle BAC = 30^\circ$

Rozbor:

Postup konstrukce:

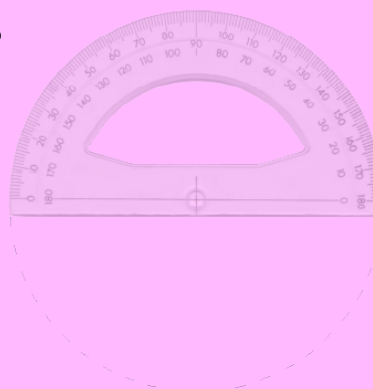
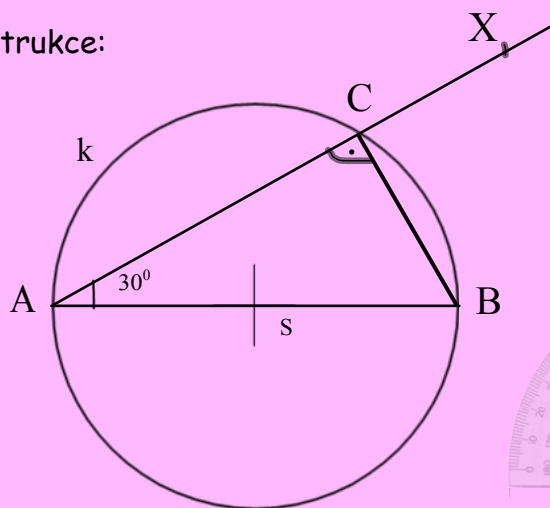
- 1) AB; $|AB| = 7\text{cm}$
- 2) S; $|SA| = |SB| = 3,5\text{cm}$
- 3) k; $k(S; 3,5\text{cm})$
- 4) $\sphericalangle BAX = 30^\circ$
- 5) C; $C \in k \cap \rightarrow AX$
- 6) $\triangle ABC$

Konstrukce:

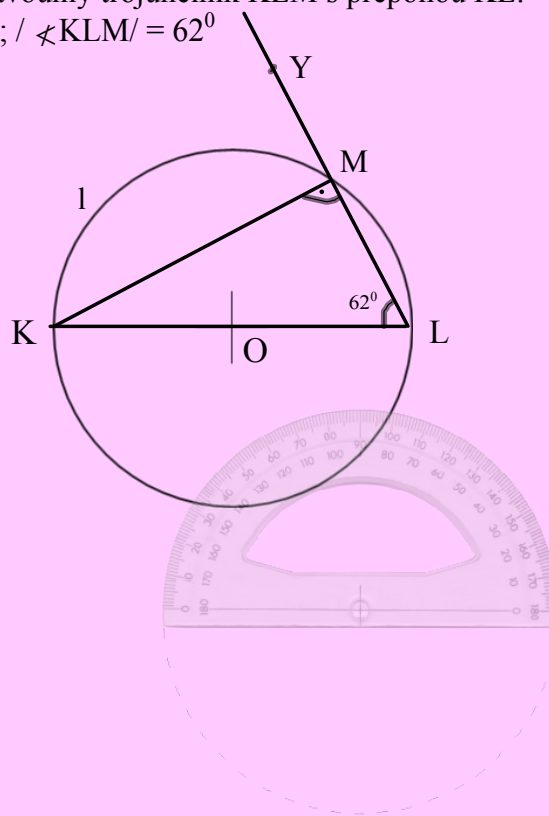
5

Konstrukce:

6

Př. Sestroj pravouhlý trojúhelník KLM s přeponou KL:
 $|KL| = 64 \text{ mm}$; $\sphericalangle KLM = 62^\circ$

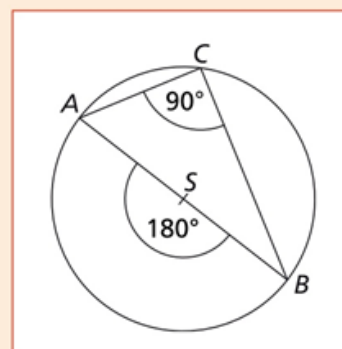
7

Shrnutí:

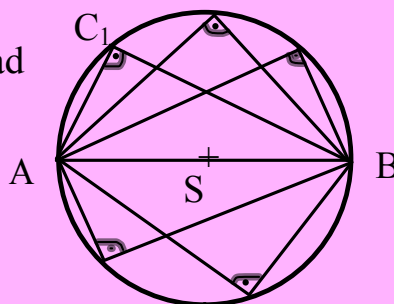
Thaletova věta

Sestrojíme-li kružnici s průměrem AB a zvolíme-li na ní libovolný bod C , je trojúhelník ABC pravouhlý, s pravým úhlem při vrcholu C . Kružnice se nazývá **Thaletova kružnice**.

Je-li trojúhelník ABC pravouhlý s přeponou AB , leží vrchol C na Thaletově kružnici s průměrem AB .

Všechny obvodové úhly sestavené nad průměrem kružnice jsou pravé.

8

Kruh a kružnice

- Pythagorova věta
- Thaletova věta
- Soustředné kružnice
- Vlastnost osy tětivy
- Vztah mezi průměrem a poloměrem kružnice
- Definice kruhu
- Definice kružnice

9

Anotace

Předmět: Matematika 8 /sada 2 - Geometrie

Téma: 6. Thaletova kružnice

Ročník: 8.

Druh učebního materiálu: Prezentace ve Smart Boardu

Klíčová slova: Thales z Miletu, Thaletova věta a kružnice

Obsah: Prezentace obsahuje učivo 1 hodiny. Vysvětluje použití Thaletovy věty při konstrukci pravouhlých trojúhelníků.

Cílová skupina: Žáci 8.ročníků, učitelé matematiky na 2.stupni

Literatura: Matematika pro 8.roč., nakl.Fraus, 2009
Matematika pro 8.roč., nakl.Prometheus, 1999

Použitý SW: Smart Notebook 10
Windows XP Home edition
Interaktivní učebnice nakl. Fraus, 8.roč., Geometrie

Autor/ZŠ: Mgr.Jozef Schejbal, ZŠ Nepomuk

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ